

SCI-CONF.COM.UA

SCIENTIFIC PROGRESS: INNOVATIONS, ACHIEVEMENTS AND PROSPECTS

**PROCEEDINGS OF XI INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
JULY 23-25, 2023**

**MUNICH
2023**

SCIENTIFIC PROGRESS: INNOVATIONS, ACHIEVEMENTS AND PROSPECTS

Proceedings of XI International Scientific and Practical Conference

Munich, Germany

23-25 July 2023

Munich, Germany

2023

UDC 001.1

The 11th International scientific and practical conference “Scientific progress: innovations, achievements and prospects” (July 23-25, 2023) MDPC Publishing, Munich, Germany. 2023. 215 p.

ISBN 978-3-954753-04-8

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Scientific progress: innovations, achievements and prospects. Proceedings of the 11th International scientific and practical conference. MDPC Publishing. Munich, Germany. 2023. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/xi-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-scientific-progress-innovations-achievements-and-prospects-23-25-07-2023-myunhen-nimechchina-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: munich@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2023 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2023 MDPC Publishing ®

©2023 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

BIOLOGICAL SCIENCES

1. *Abbasova L. P., Panakhova E. N.* 8
ALZHEIMER DISEASE AND CATALEPSY IN RATS AFTER
SURGICAL BULBECTOMY

MEDICAL SCIENCES

2. *Анохіна С. І.* 11
ХАРАКТЕРИСТИКА ПОКАЗНИКІВ ФІБРИНОЛІТИЧНОЇ
АКТИВНОСТІ У ЛЕГЕНЕВІЙ ТКАНИНІ ЩУРІВ ПІД ВПЛИВОМ
ЕКЗОГЕННОГО МЕЛАТОНІНУ, ЕНУКЛЕАЦІЇ, ЗА УМОВ ГІПО-
ТА ГІПЕРТИРЕОЗУ
3. *Велігоря І. Є., Пушкар Л. Ю., Полякова С. В., Іванов О. Є.* 17
ВИВЧЕННЯ АКТИВНОСТІ ПРЕПАРАТУ НА ОСНОВІ
ГУМІНОВИХ КИСЛОТ НА УМОВНО-ПАТОГЕННУ
МІКРОФЛОРУ ПОРОЖНИНИ РОТА
4. *Вороняк М. І., Кокоруз М. В., Худзій С. С., Шурко Н. О.* 24
ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ МОЛЕКУЛЯРНОЇ ГЕНЕТИКИ ДЛЯ
ДІАГНОСТИКИ ХРОНІЧНОЇ МІЄЛОЇДНОЇ ЛЕЙКЕМІЇ
5. *Ковалик Т. В., Смандич В. С.* 31
ХВОРОБА ВІППЛА
6. *Ковальов О. О., Костюк О. Г., Ткачук Т. В.* 34
ВІЙНА ЯК ФАКТОР РИЗИКУ РАКУ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ
7. *Оболонська О., Короленко Г., Дяговець К., Усенко Т.* 39
ВПЛИВ ВІДКРИТОЇ АРТЕРІАЛЬНОЇ ПРОТОКИ НА
ПОСТНАТАЛЬНИЙ МОРФОГЕНЕЗ НИРОК У НЕДОНОШЕНИХ
ДІТЕЙ
8. *Перебетюк А. М.* 45
МЕЖІ ПРОЦЕНТИЛЬНОГО РОЗМАХУ РОЗМІРІВ
ТИМЧАСОВОЇ ПОРОЖНИНИ ЗА МЕТОДОМ THE TOTAL
CRACK LENGTH METHOD ПРИ ПОСТРІЛАХ З ПІСТОЛЕТІВ
ФОРТ 9Р ТА ФОРТ 17Р
9. *Руденко М. Л.* 50
ПЕРЕВАГИ ЗАСТОСУВАННЯ МСКТ-АНГІОГРАФІЯ ПРИ
ДІАГНОСТИЦІ ВОГНЕПАЛЬНИХ ПОРАНЕНЬ ЧЕРЕВНОЇ
ПОРОЖНИНИ
10. *Урбанович А. М., Шикуча С. І.* 55
ІНСОМНІЯ ТА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ
11. *Хасавнех Ахмад Раед* 58
ОСОБЛИВОСТІ ТОТАЛЬНИХ РОЗМІРІВ ТІЛА ТА РОЗПОДІЛУ
СОМАТОТИПІВ В УКРАЇНСЬКИХ ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК
ХВОРИХ НА СЕБОРЕЙНИЙ ДЕРМАТИТ РІЗНОГО СТУПЕНЯ
ВАЖКОСТІ

CHEMICAL SCIENCES

12. *Samadova Nazrin Hummat* 62
RESEARCH AND APPLICATION OF THE PROCESS OF
MODIFYING OIL ROAD BITUMEN WITH POLYMERS FOR USE
AS A BINDER
13. *Садыгова Альвина Искрабин кызы, Багирзаде Гулу Ахмед оглы, Гулиев Казым Гафар оглы, Кулиев Фикрет Али оглы* 69
МОНОМЕРЫ, СОДЕРЖАЩИЕ ЦИКЛОПРОПАНОВОЕ КОЛЬЦО
С τ -СВЯЗЯМИ III. РЕАКЦИИ СИНТЕЗА 2-
ФЕНОКСИКАРБОНИЛ- 1-(п-ВИНИЛФЕНИЛ) ЦИКЛОПРОПАНА

TECHNICAL SCIENCES

14. *Fialko N. M., Navrodska R. O., Gnedash G. O., Shevchuk S. I.* 76
IMPROVING THE CONDITIONS FOR DISPERSING HARMFUL
EMISSIONS OUT THE GLASS FURNACE CHIMNEYS USE WITH
RECUPERATORS
15. *Гаджиєв М. М., Назаренко А. А., Бабіч Ю. О., Багачук Д. Г., Глазунова Л. В.* 81
ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНИХ АЛГОРИТМІВ ОБРОБКИ
ДАНИХ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПЕРЕДАЧІ ІНФОРМАЦІЇ
В ІНФОКОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМАХ
16. *Павленко В. Я.* 88
ПРИНЦИПИ РОБОТИ ІНДИКАТОРІВ ТА АНАЛІЗ МЕТОДІВ ТА
ЗАСОБІВ ВИМІРЮВАНЬ
17. *Павлюченко В. А., Макаренко В. В.* 94
ВИБІР МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯ ТА КОНФІГУРАЦІЇ RFID МІТОК
ТРАНСПОРТНОЇ МЕРЕЖІ
18. *Шаповалов О. В.* 100
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЗАХИСНИХ СПОРУД
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

GEOLOGICAL AND MINERALOGICAL SCIENCES

19. *Побережська І. В., Білик Н. Т., Словотенко Н. О., Шваєвський О. В., Чернокоз В. Е.* 105
МІНЕРАЛОГО-ПЕТРОГРАФІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ
МЕТАДІАБАЗІВ З ДАЙОК КРИВОРІЗЬКОЇ ЗОНИ

PEDAGOGICAL SCIENCES

20. *Yosypenko V., Lukan Yu.* 112
THE NEWEST METHODS OF TEACHING MEDICAL BIOLOGY
IN UKOVINIAN STATE MEDICAL UNIVERSITY
21. *Бут І. О.* 115
ВИКОРИСТАННЯ КЕЙС-ТЕНОЛОГІЇ ПРИ ФОРМУВАННІ
ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ
ФАРМАЦІЇ

22. **Жукова О. В.** 118
ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА СТУДЕНТІВ КОЛЕДЖУ В
УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
23. **Пасько О. М., Кравченко М. С., Xing Yusu** 124
ТРАНСФОРМАЦІЯ ДИЗАЙНЕРІВ У КЕРІВНИКІВ ПРОЕКТІВ,
ІНТЕГРАЦІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ В ДИЗАЙН ОСВІТУ
24. **Щурко Д. М., Щурко М. І.** 129
ПЕДАГОГІЧНІ МЕТОДИКИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ПРИ ПІДГОТОВЦІ
ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ АКУШЕР-ГІНЕКОЛОГІВ

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

25. **Євдокимова Н. О., Нікулін Д. І.** 134
ВРАХУВАННЯ ДИТЯЧОЇ ТРАВМИ ПРИ ФОРМУВАННІ
ЖИТТЄСТІЙКОСТІ ОСОБИСТОСТІ В ПЕРІОД РАННЬОЇ
ДОРОСЛОСТІ

PHILOLOGICAL SCIENCES

26. **Fedoriv Ya. R., Pirozhenko I. D., Shuhai A. Yu.** 139
INSIGHTS INTO HUMAN VS AI DISCOURSE PRODUCTION
27. **Kazimova Sevda Agil** 145
CREATION OF AN ANALYTICAL VERB IN CONTEMPORARY
AZERBAIJANI
28. **Волошинова М. О.** 147
ЧОРНОБИЛЬСЬКО-СХІДНОСЛОБОЖАНСЬКІ ЛЕКСИЧНІ
ПАРАЛЕЛІ В ПРЕДМЕТНІЙ ЛЕКСИЦІ

ECONOMIC SCIENCES

29. **Жуковський Д. М., Лозовська Л. І.** 154
АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ МАШИННОГО
НАВЧАННЯ У АНАЛІТИЦІ ПОКАЗНИКІВ ІНТЕРНЕТ
РЕСУРСІВ
30. **Коваленко В. В., Азаренков С. Г.** 159
ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА БАНКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО
СТАНУ
31. **Мороз С. В., Левченко С. А.** 166
ТРАНСФОРМАЦІЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
БІЗНЕСУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ
32. **Перебейнос В. Б., Пакулин С. Л., Близнюкова Т. В.,
Феклистова И. С., Пакулина А. С.** 173
ОПТИМАЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ СЕЛЬСКИХ ТЕРРИТОРИЙ И
РЕШЕНИЕ ПРОБЛЕМ ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ
33. **Сидорчук А. А.** 181
НОРМАТИВНИЙ ПІДХІД ДО РОЗУМІННЯ
ДОМОГОСПОДАРСТВА ЯК СУБ'ЄКТА ФІНАНСОВИХ
ВІДНОСИН

34. **Чернух Д. В.** 187
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ
ПІДПРИЄМСТВ НІМЕЧЧИНИ

LEGAL SCIENCES

35. **Boiko V. R.** 194
THE INEXTRICABLE LINK BETWEEN HUMAN RIGHTS AND
CORRUPTION IN EU COUNTRIES AND UKRAINE
36. **Кірієнко В. М.** 201
ОХОРОНА ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ – ЯК СКЛАДОВА
СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ
37. **Кулага Е. В.** 205
ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ДЕРИВАТИВІВ ЩОДО НЕРУХОМОГО МАЙНА
38. **Хейло А. С., Резворович К. Р.** 210
ПРОБЛЕМА ОХОРОНИ ҐРУНТІВ ТА БІОЛОГІЧНИХ РЕСУРСІВ
ПЛАНЕТИ
39. **Шарапова О. В., Наранович О. В., Чирва Т. О.,** 213
Джалова-Фісун О. С.
ВИМОГИ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ДО ОБЛАДНАННЯ,
ЩО ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ
ДОСЛІДЖЕНЬ У СУДОВО-ЕКСПЕРТНИХ УСТАНОВАХ
УКРАЇНИ

ВИВЧЕННЯ АКТИВНОСТІ ПРЕПАРАТУ НА ОСНОВІ ГУМІНОВИХ КИСЛОТ НА УМОВНО-ПАТОГЕННУ МІКРОФЛОРУ ПОРОЖНИНИ РОТА

**Велігоря Ірина Євгенівна,
Пушкар Людмила Юріївна,
Полякова Світлана Віталіївна,
Іванов Олександр Євгенович,**

**к.мед.н., доценти,
Харківський національний медичний університет,
м. Харків, Україна**

Вступ. / Introductions. Зростання числа захворювань, викликаних умовно-патогенними мікроорганізмами, які стійкі до більшості відомих антибіотиків, стають серйозною проблемою клінічної стоматології. Пошук біосумісних та ефективних лікарських засобів для консервативного лікування запальних захворювань слизової оболонки порожнини рота та тканин пародонту є першорядним завданням сучасного рівня розвитку лікарських засобів.

Особливий інтерес викликає дослідження препаратів на основі гумінових речовин, які є сполуками, що утворюються в результаті фізичної, хімічної та мікробіологічної трансформації (гуміфікації) біомолекул. Вони удосталь існують у ґрунті, природних водах та різних наземних та водних середовищах. Гумінові речовини – це група органічних сполук, що утворені асоціацією високомолекулярних речовин мікробіологічного, рослинного та тваринного походження, з безліччю властивостей та високою структурною складністю. У групі гумінових речовин виділяють три компоненти в залежності від їх розчинності: фульвові кислоти, гумінові кислоти та гумін. Гумінові речовини містять різні функціональні групи: карбоксильні, фенольні, карбонільні, гідроксильні, амінові, амідні та аліфатичні фрагменти.

Гумінові матеріали мають протівірусну, протимікробну, профібринолітичну та протизапальну дію, естрогену активність, та здатність

утворювати хелатні комплекси з важкими металами.

Гумінові та фульвові кислоти безпечні у використанні, оскільки є екологічно чистою сировиною.

Фітор – природний універсальний біологічно активний комплекс із листа дуба, який виготовляється з рослинної сировини, містить велику кількість біологічно активних речовин, фульвову та гумінову кислоти. За висновками Національного наукового центру «Інститут ґрунтознавства та агрохімії ім. Соколовського О. М.» до складу Фітора входить більше 33% фульвової кислоти та 0,88% гумінової кислоти.

Мета роботи. / Aim. Метою даного дослідження було вивчити антимікробну та фунгіцидну дію препарату на основі гумінових кислот у порівнянні з препаратом на основі хлоргексидину біглюконату до умовно патогенної мікрофлори порожнини рота.

Матеріали та методи./Materials and methods. Для вивчення антибактеріальної та фунгіцидної дії використовували препарати на основі рослинної сировини та препарат з хлоргексидином біглюконатом. Препарат № 1 комбінований препарат на основі Фітора. Препарат № 2 - препарат порівняння, що містить 0,3% хлоргексидину біглюконату.

Для дослідження дії екстрактів були використані еталонні тест-культури: *Staphylococcus aureus* ATCC 25923, *Escherichia coli* ATCC 25922. Протигрибкова дія зразка досліджена на референтному штамі *Candida albicans* ATCC 885-653. *terococcus faecalis*, *Streptococcus pyogenes*, *Streptococcus mutans*, *Neisseria* sp). Засоби для культивування застосовували відповідно до виду мікроорганізмів відповідно до існуючих методичних розробок та рекомендацій.

Приготування суспензій мікроорганізмів з певною концентрацією мікробних клітин (оптична щільність) проводили за допомогою стандарту каламутності (0,5 од. за шкалою McFarland). Використовували прилад Densi-La Meter (виробництва PLIVA-Lachema, Чехія, довжина хвилі 540 нм). Суспензію готували згідно з інструкцією до приладу та інформаційного листа щодо нововведень у системі охорони здоров'я № 163-2006 «Стандартизація

приготування мікробних суспензій», м. Київ. Синхронізацію культур проводили за допомогою низької температури (4°C).

Визначення чутливості штамів мікроорганізмів до антибактеріальних лікарських засобів проводили відповідно до методичних вказівок «Визначення чутливості мікроорганізмів до антибактеріальних препаратів» (Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 05.04.2007 р. №167) методом колодязів на середовищі Мюллера-Хінтона (HI Media Laboratorles Pvt. Ltd India). Середовище готували відповідно до інструкції виробника. Чутливість грибів визначали на середовищі Сабуро – декстрозних агар. Визначення чутливості досліджуваних речовин проводили на двох шарах живильного середовища, що розливали у чашки Петрі. Нижній шар складався з агар-агару (10 мл). На нього встановлювали 3-6 металеві стерильні циліндри діаметром 8 мм та висотою 10 мм. Навколо циліндрів заливали верхній шар (14 мл живильного середовища + 1 мл мікробного розчину 0,5 од. за шкалою McFarland), який складався з агаризованого живильного середовища з відповідним стандартом добової культури мікроорганізму. Після застигання стерильним пінцетом виймають колодязі та в лунки вносять досліджувану речовину (0,3 мл).

Оцінку антибактеріальних властивостей здійснювали за такими критеріями:

- відсутність зони затримки росту мікроорганізмів навколо лунки, а також діаметри зон затримки росту до 10 мм вказують на те, що мікроорганізми не чутливі до внесеного в лунку зразка, препарат відносили до категорії неактивного;
- зони затримки зростання мікроорганізмів діаметром 10-15 мм вказують на малу чутливість культури, помірно активний зразок;
- зони затримки зростання діаметром більше 15 мм розцінюються як показник чутливості мікроорганізму до досліджуваних зразків, препарат відносили до категорії активного засобу.

Для достовірності одержаних результатів дослідження повторювали

тричі. Отримані під час дослідження дані піддавалися статистичній обробці. Достовірність виявлених відмінностей досліджуваних показників оцінювали за допомогою критерію Манна – Уїтні для незалежних вибірок.

Результати та обговорення./Results and discussion. Аналіз результатів, наведених у таблиці 1 і рисунку 1 показав, що це препарати викликають затримку зони зростання досліджуваних мікроорганізмів більш ніж 15мм, що свідчить про чутливість мікроорганізмів до досліджуваним зразкам, і ці препарати є активними.

Найбільша активність у *Staphylococcus aureus* спостерігається у препараті № 2 (24мм та 25мм), препарат № 1 стримував зростання мікроорганізмів на 17 та 18 мм.

Таблиця 1

Антибактеріальна дія досліджуваних препаратів на *Staphylococcus aureus*, *Staphylococcus epidermidis*, *Streptococcus mutans* та *Streptococcus pyogenes*

Препарати	Діаметр зони затримки зростання , в мм ($M \pm m$) ($p \leq 0,05$)			
	<i>Staphylococcus aureus</i> ATCC 25923	<i>Staphylococcus epidermidis</i>	<i>Streptococcus mutans</i>	<i>Streptococcus pyogenes</i>
Препарат № 1	18, 17, 18	20, 19, 19	18, 17, 17	17, 16, 17
Препарат №2	24, 25, 25	24, 26, 26	20, 19, 19	19, 21, 20

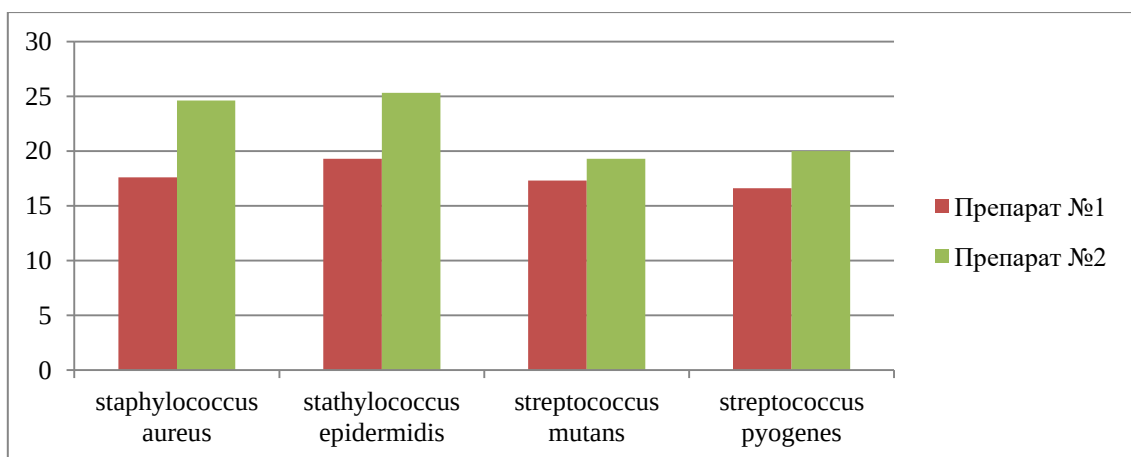

Рис. 1. Антибактеріальна дія досліджуваних препаратів на *Staphylococcus aureus*, *Staphylococcus epidermidis*, *Streptococcus mutans* та *Streptococcus pyogenes*

Максимальну зону затримки росту до *Staphylococcus epidermidis* мав препарат №2 (24 та 26 мм), на другому місці знаходиться препарат №1 із зоною затримки росту на 19 та 20 мм.

Виражену активність щодо *Streptococcus mutans* мав препарат № 2 із зоною затримки росту 19 та 20 мм, а у препарату №1 зона затримки росту була 17 та 18 мм, відповідно.

Препарат № 2 стримував зростання *Streptococcus pyogenes* на 19, 20, 21 мм, тоді як препарат №2 мав зону затримки росту *Streptococcus pyogenes* всього 16 і 17мм.

Таким чином, всі препарати мають антимікробну дію до досліджуваних мікроорганізмів. Максимальна зона затримки росту до *Staphylococcus aureus*, *Staphylococcus epidermidis*, *Streptococcus pyogenes* була у препарату №2, на другій позиції знаходиться препарат №1.

У таблиці № 2 представлено антимікробну та фунгіцидну дію препаратів на *Enterococcus faecalis*, *Neisseria sp*, *Escherichia coli*, *Candida albicans*. (табл.2 і рис.2).

Аналіз результатів, наведених у таблиці 2 і малюнку 2, показав, що це препарати викликають затримку зони зростання досліджуваних мікроорганізмів більш як 15мм, що свідчить про чутливість мікроорганізмів до досліджуваним зразкам, і ці препарати є активними.

Таблиця 2

**Антимікробна та фунгіцидна дія препаратів на *Enterococcus faecalis*,
Neisseria sp, *Escherichia coli*, *Candida albicans***

Препарати	Діаметр зони затримки зростання , в мм ($M \pm m$) ($p \leq 0,05$)			
	<i>Enterococcus faecalis</i>	<i>Neisseria sp</i>	<i>Escherichia coli</i> ATCC 25922	<i>Candida albicans</i> ATCC 653/885
Препарат № 1	19, 18, 18	17, 17, 16	19, 19, 19	19, 19, 20
Препарат №2	22, 23, 23	19, 18, 20	19, 20, 21	20, 22, 21

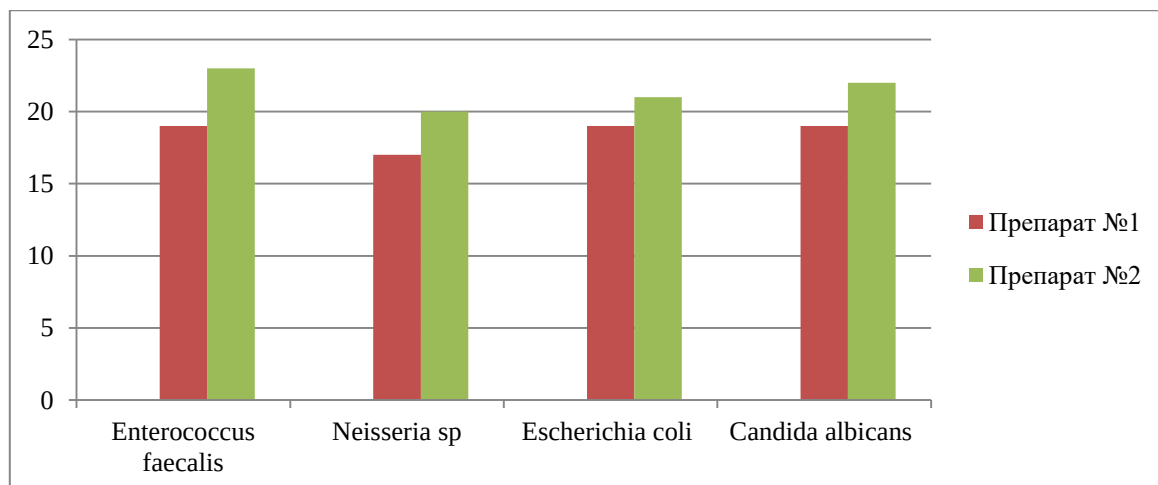

Рис. 2. Антимікробна та фунгіцидна дія препаратів на *Enterococcus faecalis*, *Neisseria sp*, *Escherichia coli*, *Candida albicans*

До *Enterococcus faecalis* найбільшу активність виявив препарат № 2 (22 та 23 мм зона затримки росту), препарат № 1 мав зону затримки росту 18 та 19 мм, відповідно.

Зростання *Neisseria sp* найкраще пригнічував препарат № 2 (18, 19 та 20 мм), на другому місці був препарат № 1 із зоною затримки росту 16 та 17 мм.

Найкраще пригнічував зростання *Escherichia coli* препарат №2 із зоною затримки зростання 19, 20 та 21 мм. Потім за своєю антимікробною активністю йде препарат №1 із зоною затримки росту 19 мм.

Фунгіцидну дію мали всі препарати, що вивчаються. Найкращі результати були у препараті №2 із зоною затримки росту 20, 21 та 22 мм. на другому місці за активністю був препарат №1, де діаметр зони затримки росту флори становив 19 та 20 мм.

Таким чином, препарат № 2 має найкращу антимікробну дію на *Enterococcus faecalis*, *Neisseria sp*, наступним за своєю антибактеріальною дією до даної флори був препарат № 1. Найбільшу антимікробну дію на *Escherichia coli* та *Candida albicans* було виявлено у препараті № 2, наступний за своєю активністю - Препарат № 1.

Отримані результати свідчать, що рослинний препарат на основі гумінових кислот має активну антимікробну та фунгіцидну дію на

досліджувану мікрофлору.

Висновки./Conclusions. Комбінований препарат на основі Фітора, і гель для ясен, що містить 0,3% хлоргексидину біглюконату, викликають затримку зони зростання досліджуваних мікроорганізмів більш ніж на 15 мм, що свідчить про чутливість мікроорганізмів до досліджуваних зразків, і ці препарати є активними., та мають антибактеріальну та фунгіцидну дію на *Staphylococcus aureus*, *Staphylococcus epidermidis*, *Streptococcus mutans*, *Streptococcus pyogenes*, *Enterococcus faecalis*, *Neisseria sp*, *Escherichia coli*, *Candida albicans*, вони

Рослинний препарат, що містить Фітор, поступається за своєю антибактеріальною та фунгіцидною активністю гелю з 0,3% хлоргексидином біглюконатом.

Препарат на основі Фітора може бути ефективною альтернативою при лікуванні інфекційних запальних процесів у ротовій порожнині.